

JOURNAL

IN DIT
NUMMER O.A.:

STALEN SCHOTTEN

IN SOORTEN EN MATEN

STADSKRAAN UTRECHT

UIT DE AS HERREZEN

BOREN MET CASING

PONTONS

TUSSEN HET GROEN

NAJAAR 2022

PERIODIEKE UITGAVE VAN VAN SCHIE MIJDRECHT

VANSCHIE
continu in beweging

STADSKRAAN UTRECHT UIT DE AS HERREZEN

Euwenlang heeft er aan de Oudegracht ter hoogte van de Winkel van Sinkel een stadskraan gestaan. Om precies te zijn van 1402 tot 1837. Met dit hijswerktuig - geheel uit hout opgebouwd - werden vroeger goederen van schepen gelost op de werf of omhoog naar de straat getakeld. Lading die meestal uit kisten, manshoge wijntonnen, Keulse potten en aardewerk bestond. Totdat in 1837 de kraan het begaf bij het optakelen van vier gietijzeren beelden. Diezelfde kraan is nu op ware grootte nagebouwd en heeft een plek gekregen aan de Bemuurde Weerd, bij de Monicabrug.

In veel middeleeuwse handelssteden die aan een rivier lagen, stond vroeger op de laad- en loskade een hijskraan die door menskracht werd aangedreven: Tiel, Schiedam, 's-Hertogenbosch, Gent en Brugge. Maar ook Utrecht had zo'n stadskraan. In het binnenste van de kraan bevonden zich twee grote tredraderen waarin kinderen liepen: jonge jongens, klein van stuk. Men noemde ze 'de kraankinderen'. Natuurlijk denken we nu onmiddellijk aan kinderarbeid, maar dat lag toen anders. De kraankinderen werden goed betaald, ze werkten onder toezicht van een kraanmeester en deden hun werk met plezier. Door het ronddraaien van de tredmolens

werd het hijstouw in beweging gezet en door de uivormige draaikop bovenop de kraan kon handmatig de richting van de hijs worden veranderd. In de middeleeuwen was Utrecht nog een haven van betekenis waar de goederen vanaf de Rijn - via de Vecht en Keulsche Vaart - de stad binnen werden gevaren. De Utrechtse stadskraan stond aan de Oudegracht, precies onder het pand van de Winkel van Sinkel, waar echt van alles te koop was: 'Hoeden en petten en dameskorsetten, drop om te snoepen en pillen om te poepen'. Anton Sinkel had bedacht dat de vier steunpilaren in de voorgevel maar moesten bestaan uit gietijzeren vrouwenfiguren. Hij liet ze speciaal uit Engeland

komen. Maar toen de stadskraan deze 'kariatiden' van de boot tilde, stortte de kraan bij de laatste hijs in elkaar en viel het beeld in de gracht. Dat gebeurde op zaterdag 9 september 1837. De kraan werd nooit meer opgebouwd.

OUDERWETS VAKWERK

Nu, 185 jaar later, staat de kraan er weer. Op ambachtelijke wijze, geheel van eikenhout, nagebouwd op de Museumwerf Vreeswijk, mede door leerlingen van de Ambachtsschool Vreeswijk van de opleiding voor vakkracht houtbewerking. Maar ook met hulp van de nodige vrijwilligers. De kraan staat niet op z'n oorspronkelijk plek naast het Stadhuis, maar aan de Bemuurde Weerd, waar ooit een kleinere kraan heeft gestaan. Initiatiefnemer en geestelijke vader van het project is Jan van Seumeren (een echte 'kranenman' en inderdaad ook de man die samen met zijn broer Frans destijds de Russische onderzeeër Koersk van de zeebodem lichtte voor Vladimir Poetin). Van Seumeren heeft heel wat grote sponsors bij elkaar gebracht om dit kostbare project mogelijk te maken.

Eén van die sponsors is Van Schie. Het bedrijf uit Mijdrecht heeft het stalen frame geleverd waarbinnen de stadskraan werd opgebouwd op de werf, maar bouwde ook de hele constructie waarop de stadskraan nu in het water staat. Dat ging echter niet zonder slag of stoot. Bij de gemeente Utrecht was niet bekend dat er precies op die plek ooit een grote betonnen plaat op de bodem was aangebracht. Rechtstreeks heien in de grond was dus niet mogelijk. Van Schie construeerde toen een framework van buispalen dat óp en aan de betonplaat werd gefixeerd. Dit alles om een gewicht van 13.000 kg te kunnen dragen. De 13,5 meter hoge stadskraan staat nu te 'shinen' in het hartje van de stad, een icoon waar de gemeente Utrecht enorm blij mee is, omdat tot nu toe elke toerist met een selfie van de Domtoren huiswaarts keerde. Nu kan men ook de stadskraan als achtergrond de wereld in sturen. <<

KRAANKINDEREN

Stadskranen werden vroeger aangedreven door menskracht. Dat waren meestal jonge jongens, klein van stuk, die in tredraderen liepen. Men noemde ze 'kraan(craen)kinderen'. Nu zouden we zeggen: 'Kinderarbeid!' Maar dat lag toen anders. De jeugd mocht in die tijd op veel jongere leeftijd werken. Bovendien waren de kraankinderen trots op hun werk. Ze werden goed behandeld, hoefden zich pas om negen uur 's ochtends op de kade te melden en werkten voortdurend onder toezicht van de kraanmeester. Sterker nog: in 's-Hertogenbosch hadden ze een eigen gilde en in Gent werd er zelfs een gildehuis voor de 'kraankinderen' gebouwd, hetgeen bewijst dat ze ook in België met respect werden behandeld. Uit de archieven van de gemeente Utrecht blijkt dat er al in 1827 een gedegen arbeidsovereenkomst werd afgesloten voor de kinderen van 'De Craen', waarin alle rechten en plichten van de jonge werknemers waren vastgelegd in 51 artikelen. In dit 'Reglement wegens de Kraankinderen' lag ook het uurloon vast, evenals de toeslagen voor overwerk. Men denkt zelfs dat het een van de eerste CAO's in Nederland was. Op de stadskraan in Utrecht werkten 12 kraankinderen, die naast het lopen in de tredmolen ook voor 'sleepdiensten' op de wal werden ingezet.

Oude gravure uit 1510 van de stadskraan in het Belgische Brugge. De tredraderen waren hier gedeeltelijk open, waardoor je de kraankinderen kon zien lopen.

‘Mooie Marlene’

Zelden zo'n elegante windmolen - sorry - windturbine gezien. De producent heeft haar dan ook vernoemd naar een beroemde mooie dame: Marlene Dietrich.

Deze fraai gelijkende windturbine is bij lange na niet zo groot als al die mastodonten in de Flevopolder, maar bereikt toch nog een hoogte van ruim 20 meter, met een rotor van 6,5 meter. Het gaat hier om een uniek concept dat vanaf nu wordt uitgerold over Nederland. Van Schie mocht de eerste van een serie plaatsen. Het grote voordeel van dit concept is dat het geen gebruik hoeft te maken van een bestaand netwerk.

De energie wordt opgewekt daar waar het gebruikt wordt, waardoor het uitermate geschikt is voor meerdere woningen tegelijk, afgelegen boerderijen, vakantieparken of als oplader voor een wagenpark. In feite: een stand-alone systeem.

De verticale rotor is van een aluminiumlegering, dus laag in gewicht en ijzersterk. Bovendien is zij (!) extreem stil. Bij hoge snelheden is alleen de wind te horen, niet de rotor. De benodigde elektronica is in de mastvoet ingebouwd. Van Schie heeft bodemonderzoek gedaan naar bestaande kabels (KLIC-melding), het graafwerk voor

de 8 meter lange mantelbuis uitgevoerd en de buis er ingetrild. Daarna is de windturbine er met de telekraan op geplaatst. De mantelbuis met opgelaste kopplaten werd geleverd door HP Staal, onderdeel van de Van Schie Groep. Opdrachtgever: Blok System Supply B.V. in Velsen-Noord. <<

KWELSCHERM IN HET BOS

Bij kwelwater denk je niet meteen aan lommerijke Brabantse bossen, maar meer aan natte Hollandse polders waar het water onder dijken doorsijpelt en al borrelend langs de weilanden omhoog komt. In Ulvenhout - bij Breda - denken ze daar toch echt anders over. De bewoners van een villawijk langs de bosrand kregen steeds vaker te maken met natte voeten in hun kelders en souterrains. Kwelwater, afkomstig uit het bos. Maar dat wordt nu opgelost door de plaatsing van een verticaal ondergronds kwelscherm, een specialiteit van Van Schie.

VIER NIEUWE CONTAINERAUTO'S

De techniek staat nooit stil. Er zijn altijd nieuwe ontwikkelingen. Zo ook bij de laad- en lossystemen van containerauto's. Bij Van Schie volgen we alles op de voet. Binnenkort rijden er weer vier nieuwe containerauto's onze poort binnen: twee Volvo's en twee Ginaf's, voorzien van de modernste containerafzetinstallatie.

auto makkelijker worden rechtgesteld, oftewel 'waterpas'. De installatie is voorzien van hydrauliek voor kraanbak en hydrauliek voor de (vloeistofdichte) milieukleppen. Verder is het systeem optimaal beveiligd met (luchtbediende) kraanbakvergrendeling en aan de voorzijde een extra slotbalk. Twee zogenaamde 'tafels' zorgen ervoor dat de bak perfect wordt opgevangen en gecorrigeerd, mocht hij iets uit het spoor lopen. Tot slot: alle auto's voldoen aan de hoogste veiligheids- en milieu-eisen, zoals een hydraulisch uitschuifbare onderrijbeveiliging (stootbalk) en een Euro6-dieselmotor. <<

Voor het laden en lossen van containerbakken bestaan in principe drie systemen: met haakarm, met kettingen en met kabel. De vrachtwagens van Van Schie zijn allemaal voorzien van een systeem met staalkabel. Dat verdient de voorkeur boven de andere twee systemen. Het is sterker, de hele inrichting weegt een ton lichter en de bak kan veel 'horizontaler' worden op- en afgezet, wat weer gepaard gaat met een betere stabiliteit. Maar ook wordt het systeem met kabel alsmaar veiliger en bedrijfszekerder. Onze nieuwe auto's hebben een triple-as, waarvan as 2 is voorzien van luchtvering. As 3 en 4 zijn hydraulisch. Dat scheelt in gewicht en zorgt voor meer comfort. Bovendien kan de

Het Ulvenhoutse Bos is een klein bosgebied, waar de waterhuishouding niet helemaal meer zo functioneert als Staatsbosbeheer het zou willen. Het bos ligt iets hoger dan de wijk en als er veel hemelwater naar beneden komt wordt dat niet allemaal door het bos vastgehouden, maar stroomt het ondergronds naar de bosrand en naar de huizen. Voor het bos is het ook niet goed, want dat verdroogt. Bovendien behoort het tot een Natura 2000-gebied. Wat Van Schie nu doet, is over een lengte van 360 meter een soort 'ondergrondse damwand' construeren, niet van staal maar van een klei-achtige substantie: bentoniet, ook wel zwelklei genoemd. Dat wordt geïnjecteerd met een speciale boorinstallatie. Tegelijk met het boren dringt de bentoniet in het boorgat en vermengt zich met de aarde. In feite werkt de boormachine als een grote staafmixer. Door de machine steeds iets op te schuiven ontstaat er een complete

ondergrondse wand, een kwelscherm. In dit geval tussen de 4 en 5 meter diep. Op die diepte sluit het scherm namelijk aan op een ondoordringbare leemlaag. Bentoniet is overigens een natuurproduct. Het is een kleisoort die voortkomt uit vulkanische as en voor het eerst werd gevonden bij Fort Benton in de VS. Het bestaat uit natriumdeeltjes die zo klein zijn dat ze de grond waterdicht kunnen maken. <<

STALEN SCHOTTEN

OERSTERK EN OVERAL INZETBAAR

Als overkluizing van greppels en grachten. Als ondersteuning op grote bouwprojecten. Voor afstempeling van zware kranen en machines. Of voor de aan- en afvoer op festivalterreinen. De mogelijkheden zijn onbegrensd.

STALEN SCHOTTEN

Dit modulaire en koppelbare systeem kan snel en eenvoudig worden geplaatst. Op maat! De schotten zijn gecertificeerd en leverbaar in de lengtes 8, 10, 12, 14 en 16 meter. Oprijkleppen en hekwerken kunnen worden bijgeleverd.

DE BRUG OVER DE ZAAN

Even boven Zaandam ligt de Zaanbrug die de verbinding vormt tussen Wormer en Wormerveer. Deze opvallende blauwe ophaalbrug is aan vervanging toe. Een complexe operatie, aangezien de Zaan hier vrij breed is en het drukke scheepvaartverkeer er zo weinig mogelijk hinder van mag ondervinden. Daarom wordt er voordat de oude brug wordt gesloopt, eerst een tijdelijke ophaalbrug gebouwd. Een unieke constructie van Janson Bridging BV, onderdeel van de Van Schie Groep.

De oude 'klapbrug' - de Zaanbrug - dateert van midden jaren zestig en is aan het einde van z'n levensduur. Daarom komt er op dezelfde plek weer een nieuwe brug die een grotere doorvaarthoogte krijgt en waarvan ook de doorvaart 4 meter breder wordt. Dat is nodig omdat de afmetingen van de binnenvaartschepen alsmaar toenemen. Overigens ook de intensiteit van het wegverkeer dat de brug passeert, neemt zienderogen toe. Momenteel gaat het om zo'n 15.000 verkeersbewegingen van auto's per dag. Van de nieuwe brug verwacht men dat hij minder vaak open en dicht hoeft, vanwege de ruimere afmetingen.

TECHNISCH HOOGSTANDJE

De brugconstructie die Janson Bridging hier heeft opgebouwd is uniek in de wereld. Hij is als permanente brug gecertificeerd, maar is tevens CE-gekeurd voor tijdelijke toepassingen. Want uiteindelijk is dat waar Janson Bridging zijn specialiteit van heeft gemaakt: tijdelijke oplossingen bieden voor grote overbruggingsprojecten over de hele wereld. De brug over de Zaan is modulair opgebouwd. Dat wil zeggen dat hij zowel in breedte als in lengte is aan te passen. Uniek is ook dat deze klapbrug bediend wordt op basis van energie uit hydraulische batterijen, een accumulatorset die de 'klok-rond' beschikt over de volledige energie. Waar normaal gesproken grote pompen voor nodig zijn om een dergelijke brug te bedienen, kan deze brug geopend en gesloten worden met een zeer laag elektrisch vermogen. Naast de 30 meter lange brugsectie (inclusief klapbrug, brugwachtershuis en slagbomen) bestaat de rest van de constructie uit twee aanbruggen van respectievelijk 24 en 18 meter, plus een aparte brug voor fietsers en voetgangers. De doorvaartbreedte voor de scheepvaart is 20 meter. Het vervoer van alle brugdelen werd verzorgd door de transportafdeling van Van Schie, terwijl het inhijzen in handen was van Van Schie Kraanverhuur. Voor de logistieke ondersteuning op het water heeft Van Schie VSP-pontons ingezet. <<

BOREN met CASING

Steeds meer gebouwen halen hun energie uit aardwarmte, als alternatief voor wind- en zonne-energie. In de regel gaat het om water dat wordt opgepompt uit de diepte van onze aarde. De warmte in dat water kan vervolgens worden gebruikt voor verwarming of het opwekken van elektriciteit. Het is een duurzame warmtebron die niet afhankelijk is van zon of wind. En altijd beschikbaar.

Om voldoende warmte tegen te komen moet er op z'n minst 200 meter diep worden geboord, maar meestal veel dieper. Dat gebeurde ook in Amsterdam-Buitenveldert. Op vier plekken rond het UMC heeft Van Schie zogenaamde 'casing-buizen' geplaatst om het boren op grote diepte mogelijk te maken. Een casing is een holle stalen buis die al draaiende de grond in wordt gedrukt, trillingvrij en geluidsarm! In dit geval ging het om twee buizen van elk 13 meter die op elkaar werden gelast en daarna in de bodem werden gedrukt, een principe dat met name wordt toegepast in binnenstedelijk gebied of dicht bij monumentale gebouwen waar heitrillingen absoluut niet toelaatbaar zijn. <<

VORSTELIJKE INTRODUCTIE

Dit voorjaar is de nieuwste generatie van de Range Rover Sport geïntroduceerd: een fraai gelijnde hybride bolide. De officiële presentatie voor de gehele Benelux gebeurde met de nodige allure, een happening die plaatsvond in België op een landgoed bij Grimbergen, onder de rook van Brussel. Daar was voor genodigden en de verzamelde pers een stijlvolle locatie opgebouwd aan de rand van de slotgracht van het 's Gravenkasteel, ook wel het Lundenkasteel genoemd. Aan niets was te zien dat deze drijvende ambiance gebouwd was op pontons van Van Schie.

De introductie in België was in schrilte tegenstelling tot die in Nederland. De 16 Landrover-dealers in ons land mochten tijdens een vóór-presentatie in een zaaltje in Vinkeveen even snel onder een zwart laken kijken, waarna de rode bolide spoorsslags op transport ging naar het kasteel in België. Saillant detail: Het Lundenkasteel is het domicilie van de hoogste baas van Porsche in België. Opmerkelijk, omdat de merken Porsche en Landrover totaal niets met elkaar te maken hebben. Waarschijnlijk heeft men naar een locatie gezocht die het meest aansloot bij het 'countryside-gevoel' dat het chique merk Landrover wil uitstralen. Overigens is de Range Rover Sport pas in de loop van volgend jaar leverbaar. <<

Ook de organisatie van de Floriade Expo - de wereldduinbouwtoontelling in Almere - heeft ervaren hoe belangrijk pontons kunnen zijn op de grens van land en water. En ook hoe Van Schie op elke locatie en voor elke situatie weer een innovatieve oplossing heeft, gestoeld op jarenlange ervaring bij grote evenementenlocaties. Maar ook door het steeds weer ontwikkelen van nieuwe producten met de daarbij behorende 'accessoires', zoals diverse typen hekwerken, oprijkleppen, radiografisch bediende spudpalen, antislipvloeren, enzovoorts. Op het Centrale Plein van Floriade heeft Van Schie een pontonformatie gebouwd voor het Main Stage - gesponsord door de Vriendenloterij - waarop elke zondag, vijftientig weken lang, klassieke concerten worden uitgevoerd door topmusici, zoals harpiste Lavinia Meijer, pianist Mike Boddé, het Metropoolorkest en het orkest van de Koninklijke Luchtmacht.

PONTONS TUSSEN HET GROEN

Daarnaast heeft Van Schie bij de ingang van het Expo-terrein een drijvend platform gebouwd. Bezoekers kunnen vanuit hier per elektrische pendelboot direct naar het hart van het Floriadepark worden gevaren. Deze afvaartsteiger bestaat uit uiterst stabiele VSP-pontons, voorzien van hekwerken, oploopleppen en antislipvloeren. De Floriade Expo werd dit voorjaar geopend op 14 april en sloot haar poorten op 9 oktober. <<

ALTIJD IN BEWEGING!

Bij Van Schie staan we nooit stil. Niet op de weg, niet op het water en ook niet op onze eigen werf.

Om de opslag en uitgifte van de vele soorten pontons snel en efficiënt te kunnen verwerken, zijn op ons terrein in Mijdrecht twee nieuwe ultramoderne (dubbele) bovenloopkranen gebouwd, elk met een capaciteit van 2 x 10 ton (per kraan). De hele installatie vervangt de oude bovenloopkraan, omdat de oppervlakte onder de oude kraan te beperkt was. Het werkoppervlak is nu meer dan verdubbeld en kan er op twee plekken tegelijk - onafhankelijk van elkaar - worden geladen en gelost. Bovendien kunnen de pontons hoger

worden opgestapeld. De hele installatie voldoet aan de laatste (hoge) veiligheidseisen waaronder valbeveiliging. Het systeem is voorzien van een zogenaamde 'mankooi' waar de verantwoordelijke medewerker kan instappen, met het te hijsen ponton meereizen, op hoogte aanpakken en weer terugkeren naar het volgende ponton. Al die tijd zit hij vast aan een gezeekerde lijn. Extra noviteit: er kunnen vaste stopposities worden ingesteld voor 'keurige' rechte stapels. In de nabije toekomst wordt aan het systeem volledig automatische besturingstechniek toegevoegd, zodat de pontons ook op nummer kunnen worden neergezet en weggehaald, net als op een containerterminal. Ook zal er een automatische wasstraat aan worden gekoppeld. <<

Van Schie B.V.
Constructieweg 100
3641 SP Mijdrecht

0297 - 237 537
info@vanschie.com
vanschie.com

VANSCHIE
continu in beweging